

Dokumentacija za odlučivanje o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu

Naziv Projekta: Proizvodnja sira

Nosilac Projekta: D.O.O. Montmilk, Cetinje
PIB: 032729915

Odgovorna osoba: Mirjana Gardašević

Kontakt osoba: Jovan Gardašević
Bajice, bb, Cetinje
e-mail: montmilk.mne@gmail.com
Tel: + 382 67 312 338

Broj: 05-1405
Datum: 23.09.2019. godine

Dokumentacija za odlučivanje
o potrebi procjene uticaja na životnu sredinu

Proizvodnja sira, Bajice, Cetinje

Obradivači:

mr Aleksandar Duborija, dipl.inž.tehn.

Željko Spasojević, dipl.inž.građ.

Goran Šćepanović, dipl.inž.arh.

Vladimir Filipović, dipl.inž.maš.

Dragan Kalinić, dipl.inž.el.

Katarina Todorović, dipl.biol.

Direktor

mr Branimir Čulafić, dipl.inž.

Podgorica, septembar 2019.g.

1. Opšte informacije

Naziv Projekta: Proizvodnja sira

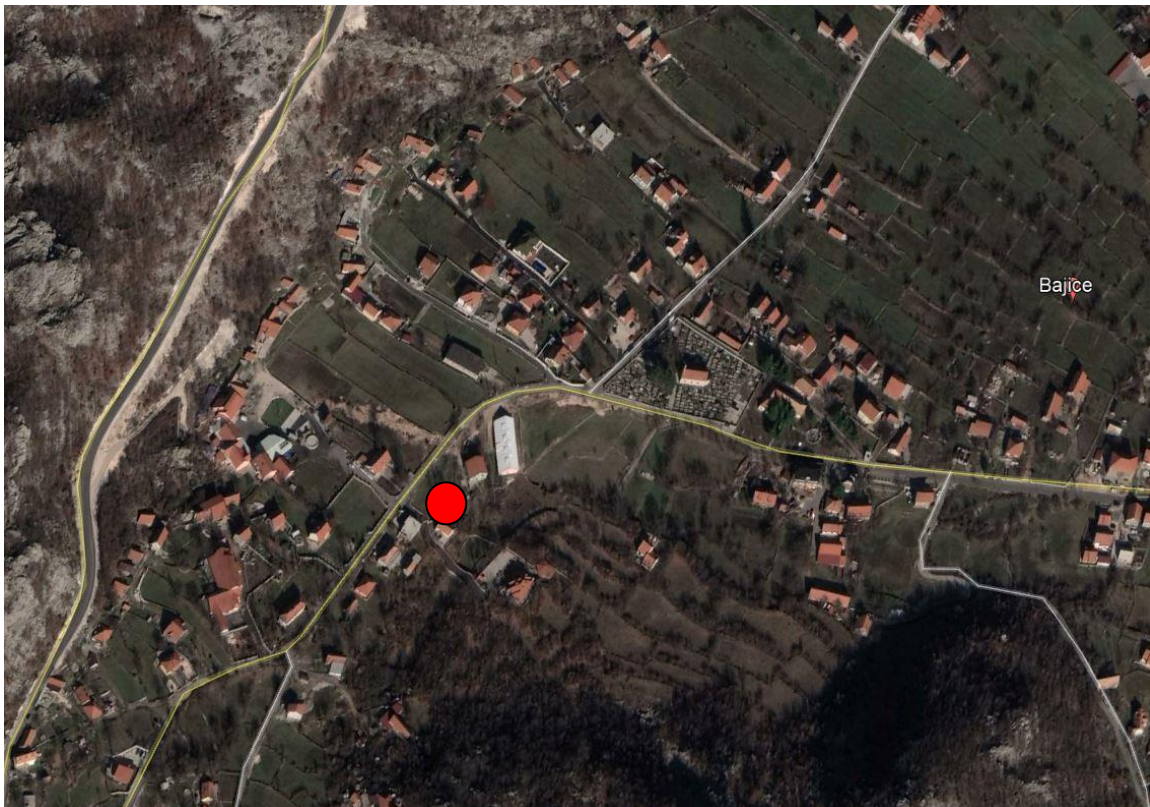
Nosilac Projekta: D.O.O. Montmilk, Cetinje
PIB: 032729915

Odgovorna osoba: Mirjana Gardašević

Kontakt osoba: Jovan Gardašević
Bajice, bb, Cetinje
e-mail: montmilk.mne@gmail.com
Tel: + 382 67 312 338

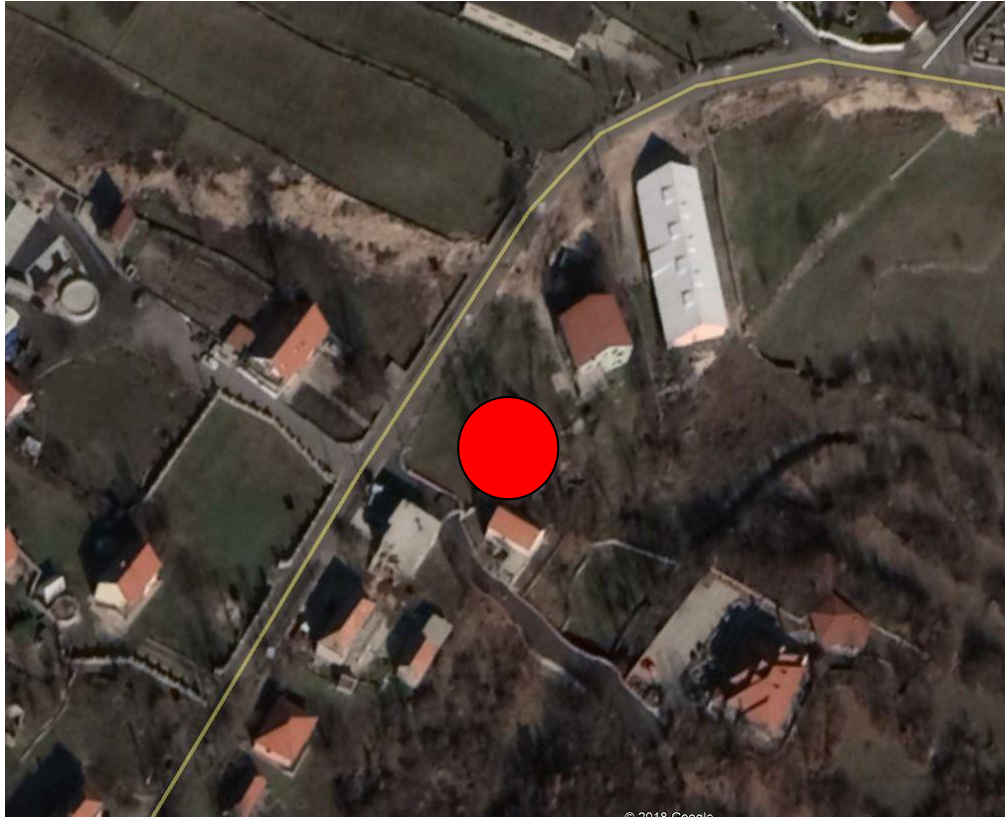
2. Opis lokacije

Lokacija na kojoj se planira projekat proizvodnje sira je naselje Bajice, u Prijestonici Cetinje.

Slika 2.1. Lokacija projekta - ● (www.Google Earth)

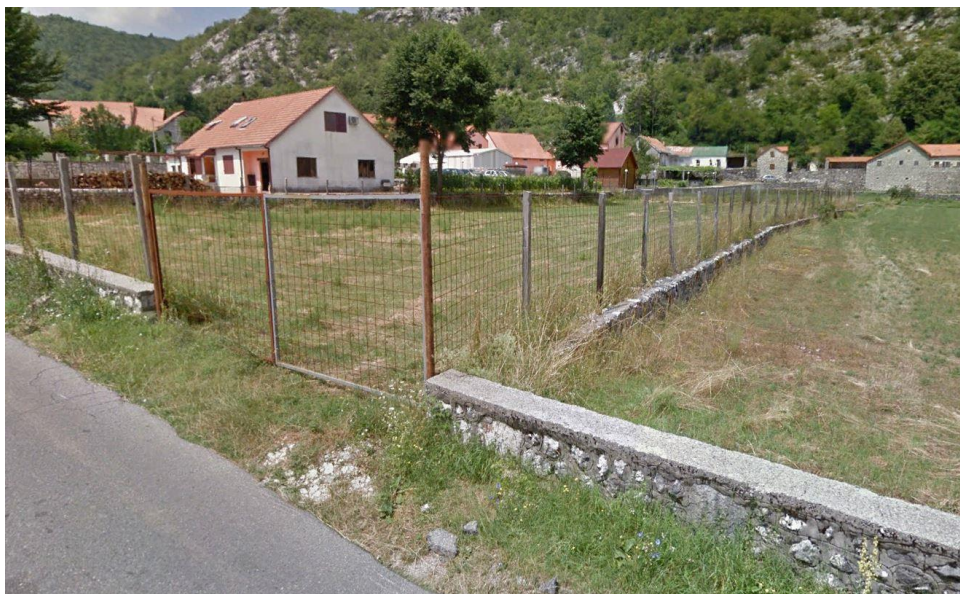
Bliža lokacija projekta je prikazana na sledećoj slici:

Slika 2.2. Uže okruženje projekta - ● (www.Google Earth)

Projekat se predviđa u izgrađenom objektu, koji je opisan u narednom podpoglavlju ("a") ove Dokumentacije.

U okruženju projekta se nalaze objekti namjenjeni individualnom stanovanju, kako je to prikazano na sledećoj slici.

Slika 2.3. Izgled objekata u okruženju

Najbliži stambeni objekat, od projekta je udaljen 15m, a on se nalazi u vlasništvu nosioca projekta.

Od infrastrukturnih objekata, u blizini lokacije se nalaze saobraćajnici prema Njegušima, te gradska elektro (vn i nn), vodovodna i kanalizaciona mreža.

Projekat je 17m udaljen od saobraćajnice prema Njegušima.

Najbliži poslovni objekat, namjenjen održavanju mesnih proizvoda (D.O.O. Martex, Cetinje) je udaljen 35m.

Na predmetnoj lokaciji nema močvarnih djelova, nema šumskih površina. Ova lokacija ne pripada zaštićenom području u bilo kom pogledu.

Drugih značajnijih objekata u neposrednoj blizini nema.

a) Postojeće korišćenje zemljišta

Parcela na kojoj se realizuje projekat je kat.parc. 505, KO Cetinje I, Cetinje.

Slika 2.2. Lokacija projekta sa katastarskim parcelama

Lokacija na kojoj će se realizovati projekat je izgrađena. Projekat se predviđa u izvedenom objektu, koji je u prethodnom periodu korišćen za potrebe sušenja mesa, a koji se planira adaptirati i preurediti za potrebe objekta za proizvodnju sira.
Sadašnji izgled objekta je prikazan na sledećim slikama:

Slika 2.4. Izgled objekta

Slika 2.5. Izgled najbližeg stambenog objekta

b) Relativni obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa

Na lokaciji, u okruženju objekta u kojem se predviđa proizvodnja sira, se nalazi uređena okućnica sa zasadima, trešnje, višnje, vinove loze, a ima i stabala bagrema i hrasta. S obzirom da se lokacija nalazi u naseljskoj strukturi, u kontaktu sa prostorom je izgrađen, konstatujemo da se o obimu i kvalitetu prirodnih resursa na samoj lokaciji ne može govoriti. Prirodni resursi u okruženju su na zadovoljavajućem nivou, u smislu očuvanosti, te ih treba i dalje pažljivo koristiti.

c) apsorpcioni kapacitet prirodne sredine

Apsorpcione karakteristike ovog lokaliteta su relativno male, s obzirom na lokaciju, te i njih treba racionalno koristiti.

Na lokaciji i u njenom okruženju nema značajnijih šumskih ili močvarnih područja.

U okruženju projekta se ne nalaze zaštićena područja, područja obuhvaćena mrežom Natura 2000.

Projekat se predviđa u području koje je slabo naseljeno.

Projekat se ne realizuje u području koje nije prepoznato sa stanovišta istorijske, kulturne ili arheološke važnosti.

3. Karakteristike projekta

Predmet projekta je izgradnja objekta za proizvodnju sireva. Projektom su predviđene sledeće aktivnosti:

- Otkup sirovog mlijeka i lagerovanje u duplikatoru do prerade
- Prerada mlijeka u sireve
Pasterizacija, Sirenje,
Rezanje i mješanje gruša,
Kalupljenje, soljenje, zrenje sira.
- Pakovanje gotovih proizvoda
- Distribucija proizvoda.

a) Opis fizičkih karakteristika projekta

U poglavlju 2. Elaborata smo naveli da je predviđena adaptacija objekta i njegovo privođenje namjeni za potrebe objekta za proizvodnju sireva.

Površina objekat iznosi cca 110m².

U crtežima koji su dati kao prilog ovog dokumenta, je prikazana osnova objekta za proizvodnju sireva.

b) Veličina projekta

Otkup mlijeka će se vršiti sopstvenim prevoznim sredstvima (pikap) koja su specijalizovana za takve vrste poslova, koji posjeduju cistijernu za prijem mlijeka napravljenu od PP (plastike) ili INOX sa pregradnim zidom, slavinama i otvorima za prijem i istakanje mlijeka. Na otvorima za prijem mlijeka se nalaze poklopci, ispod kojih je postavljeno, mljekarsko cjedilo za otklanjanje mehaničkih nečistoća. Vlasnici sirare imaju plan i radiće na obezbjeđivanju zainteresovanih farmera sa teritorije Glavnog grada Podgorica i Opštine Tuzi. Dok se ne postignu uslovi za realizaciju tog plana mlijekom će se snadbijevati iz Mljekare Lazine sa kojom ima dogovore oko kupovine mlijeka po tržišnim cijenama. Svaki kooperant sirare "MONT MILK" moraće imati knjigu gazdinstva u kojoj se nalaze pasoši za sva goveda na gazdinstvu i u koji moraju biti upisani sve izvršene mjere u skladu sa programom mjera zdravstvene zaštite životinja (redovni godišnji pregledi na tuberkulozu brucelozu i leukozu), i svaki put kad ima tretiranje medikamentima i mastitis test.

U slučaju liječenja muznih grla neće se vršiti otkup mlijeka do isteka karence.

Dok se otkup ne formira mlijeko se dobavlja od Mljekare Simsic Mont MILK iz Lazina, čiji otkupljivači na terenu vrše kontrolu sirovog mlijeka od kooperanta:

1. Organoleptičke osobine mlijeka (boja i miris)
2. Prisustvo fizičkih nečistoća
3. Kiselost mlijeka - alkoholni test - ako je SH⁰ iznad 7,6.

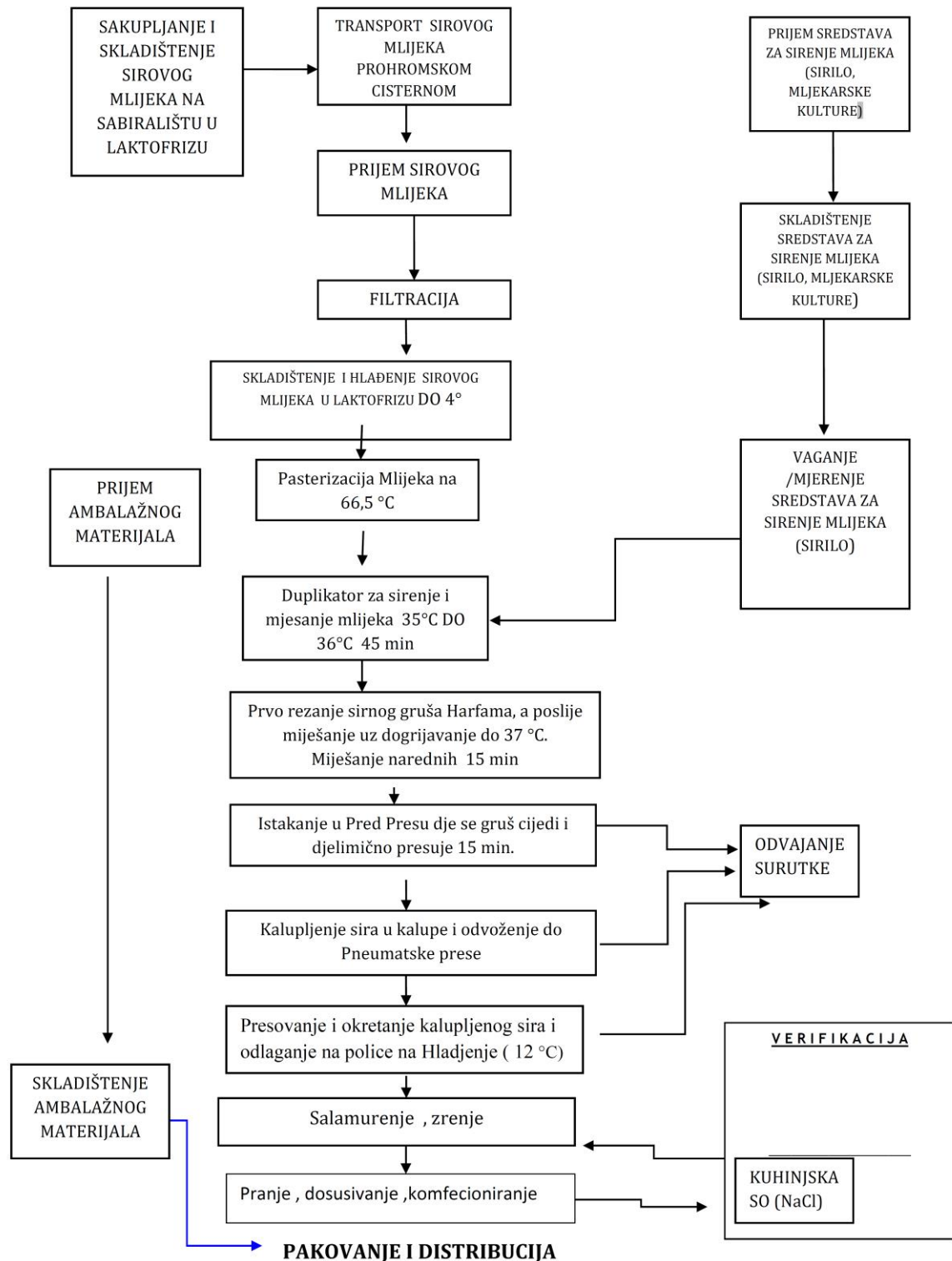
U slučaju da se bilo koji od navedenih parametare ne poklapa, mlijeko se ne uzima u otkup. Takođe otkupljivač treba da upisuje i količinu otkupljenog mlijeka u svesku otkupa.

Minimalno dva puta mjesečno, a po potrebi i češće, potrebno je da se uzima uzorak mlijeka od svakog kooperanta i uzorci se dostavljaju u Laboratoriji za mljekarstvo u Podgorici radi

kontrole somatskih ćelija i mikroorganizama, a po planu uzorkovanja i pasterizovano mlijeko se nosi u Specijalističku Laboratoriju na kontrolu.

Dijagram toka proizvodnje Polutvrdih Njeguških sireva

Količine planiranog mlijeka za otkup bi trebalo da budu u prosijeku oko 1000-1500 lit. dnevno, s tim što se u zimskom periodu otkup smanjuje, jer je tražnja sireva veoma mala. Prerada mlijeka se sastoji od proizvodnje polutvrđih sireva, dimljenih sireva i sireva u ulju:

- Proizvodnja polutvrđih sireva u tipu Tradicionalnih Njeguških sireva
- Polutvrđi sir u ulju

Grupa proizvoda	1. Polutvrđi sirevi (sirevi u Tipu Tradicionalnog Njeguškog sira) 2. Polutvrđi sir u ulju (sirevi u Tipu Tradicionalnog Njeguškog sira u ulju)
Tip proizvoda	Polutvrđi Sir Polutvrđi Sir u ulju
Sastav: Sirovinski sastav	Polutvrđi Njeguški sir: - Pasterizovano mlijeko, so, sirište So (max) 2%, proteini(min): 20%; ugljeni hidrati: 2%; mliječne masti u suv. mater.(min): 45%;
Tehnološki postupak Proizvodnje	1. Polutvrđi Njeguški sir Sirovo mlijeko se dovozi čistijernom smještenom u Kombi vozilu i ohlađeno je na 4°C. Na prijemu se prebacuje pompom i gibljivim crijevom u Duplikator u kojem se vrši proces zagrijavanja mlijeka i pasterizacije. Mlijeko se dalje pasterizuje na 65 °C do 68,1°C. Nakon završene pasterizacije, pasterizovano mlijeko se hladi do 35°C i miješa. Nakon 5 min. miješanje se zaustavlja, dodaje se sirište i ostavlja se da odstoji do grušanja 45 min. Dobijeni mliječni gruš se reže sirarskim nožem (žicama) u kružnom kretanju. Izrezani gruš se nastavlja miješati i postepeno dogrijavati do 37-38°C, nakon čega prestaje dogrijevanje a miješanje se nastavlja još sat i 15 min. Dobijanjem poželjne veličine sitnog gruša kao i njegove elastičnosti pristupa se cijedenju gruša. Tako ocijedeni gruš slaže se u kalupe koji se odnose pokretnim stolom do pneumatske prese i pristupa se presovanju sireva. Postupak presovanja sira i njegovog okretanja u kalupu traje 35 min, kada se sirevi u kalupu odlažu u prostoriju u kojoj je postavljen klima uređaj sa regulisanjem termo režima naredna 24h, nakon rashladjivanja sirevi se prebacuju na policu za suvo soljenje I takodje tu ostaju naredna 24h. Poslije soljenja sirevi idu u Zrionu i ostaju u njoj do momenta završenog zrenja (15-25 dana) kada se pristupa njihovom pranju, dodatnom isusivanju, vakumiranju, deklarisanju i distribuciji. 2. Polutvrđi Njeguški sir u ulju Isti postupak samo je vrijeme sušenja duže (35dana) i sir se nakon postupka reže i slaže u tegle, zaliva uljem i zatvara. Deklariše i pakuje u sekundarnu ambalažu i otprema do tržišta.

Gotovi proizvodi će se redovno kontrolisati u ovlaštenim laboratorijama:

- Instituta javnog zdravlja,
- Biotehničkog instituta i
- Veterinarske laboratorije.

Broj stalno/povremeno zaposlenih lica koja rukuju hranom

Sirara MONT MILK doo, planirana je kao mala proizvodnja, trudiće se da ugradi mehanizme očuvanja zdravstvene ispravnosti proizvoda.

Odgovornost prema zdravlju korisnika proizvoda i potreba stalnog unapređenja procesa kao jedan od osnovnih prioriteta poslovanja firme je i samokontrola po principima HACCP sistema bezbjednosti hrane. Tako se i zaposleni članovi porodice obučavaju u skladu sa propisima o bezbjednim rukovanjem hranom i dobrom higijenskom praksom.

U proizvodnji će biti uključena porodica, a po potrebi se u sezoni angažuju 2 ili 3 osobe na 3-4 mjeseca dok traje turistička sezona, jer je i obim posla znatno veći. Ukoliko se ukaže potreba broj zaposlenih će se povećati. Utvrđivanje organizacije rada i sistematizacija poslova i radnih zadataka ima za cilj da se obezbijedi organizaciona efikasnost i kvalitet rada, povećanje produktivnosti rada i poboljšanje organizacije i radnog procesa u kome će se ostvariti puna zaposlenost svih zaposlenih u obavljanju djelatnosti.

U cilju ostvarivanja maksimalnih rezultata u izvršavanju poslova i radnih zadataka, djelatnosti poslodavca će se odvijati po organizacionim jedinicama i to:

1. otkup
2. proizvodnja
3. distribucija

Radno mjesto kao osnovni oblik rada kod poslodavca čine pojedini radni zadaci ili homogeno ili međusobno povezani skup radnih zadataka koji čine tehnološku cjelinu čija složenost je jednakog ili približno jednakog stepena i koje jedan ili više zaposlenih obavljaju na određenom prostoru, sa određenim sredstvima rada, po predviđenom postupku i u datim radnim uslovima.

Zaposleni radnici prikazano u tabeli trenutno su samo članovi domaćinstva i to:

Radna operacija	Broj zaposlenih	
	Stalno	Povremeno
Otkup i Prijem mlijeka, pasterizacija, proizvodnja	1	
Proizvodnja, pranje, pakovanje sireva, higijena pogona za proizvodnju i komora	1	1
Distribucija proizvoda	1	

Spisak i namjena svih prostorija u objektu, njihove površine i zapreminu

INSTITUT ZA RAZVOJ I ISTRAŽIVANJA U OBLASTI ZAŠTITE NA RADU
- Sektor za ekologiju -
PODGORICA

Cetinjski put b.b., Podgorica, tel.: 020/265-279; 265-550; fax.: 020/265-269; www.institutrz.com; office@iti.co.me

Objekat je u obliku pravougaonika, napravljen od čvrstog materijala, površine cca 110m², sa tačno napravljenim rasporedom prostorija koje su pobrojane u tabeli.

R. broj	Naziv prostorija	Površina (m ²)	Zapremina (m ³)
1.	Proizvodni pogon	14,06	42,67
2.	Prostor za kalupljenje i presovanje sira	8,28	25,13
3.	Pranje sireva	7,46	22,13
4.	Prostorija za cijedenje i soljenje	9,45	28,68
5.	Komora za predzrenje(T- 4-18 °C)	14,30	43,40
6.	Komora za zrenje (T- 4-18 °C)	14,36	43,58
7.	Komora za gotov proizvod	3,40	10,32
8.	Hodnik	4,47	13,57
9.	Vakumiranje, pakovanje i deklarisanje	9,70	29,65
10.	Hodnik	10,76	32,66
11.	Garderober	3,32	10,08
12.	Sanitarni čvor	1,53	4,64
13.	Termodimna komora	1,95	5,92
14.	Kotlarnica	6,00	18,21
	Ukupna površina	109,11	331,15

Dispozicija opreme koja se će se nalaziti u objektu

Dispozicija opreme	
1.1	Laktofriz
1.2	Paster
1.3	Duplikator za sirenje
1.4	Pokretni radni sto
1.5	Predpresa i presa za sir
1.6	Police za opremu i kalupe
1.7	Radni sto od inoxa
1.8	Sudopera sa toplom i hladnom vodom
1.9	Police za sir
2.0	Vakumirka
2.1	Etiketirka
2.2	Vaga
2.3	Polica za ambalažu
2.4	Ormar za dezinfekciona sredstva i sredstva za pranje
2.5	Garderober
2.6	Nadstrešnica
2.7	Bočna zaštita
2.8	Ormar za kartonsku ambalažu
2.9	Česma sa pranje sa giblivim crijevom
3.0	Oprema za pranje ruku

Opis snabdjevanja vodom/kontrola vode

Voda koja se koristi u objektu je voda iz Gradskog vodovoda Cetinje, a snabdjevanje se odvija posredstvom ugovora koji je sklopljen sa Javnim Preduzećem Vodovod i Kanalizacija Cetinje. Voda pritiskom i kvalitetom zadovoljava potrebe proizvodnje kao i održavanja higijenskih uslova u fabrici i u krugu fabrike.

Opis način odvođenja otpadnih voda

Tehnološke otpadne vode iz objekta za proizvodnju sireva, će se zasebnim kanalizacionim sistemom odvoditi u vodonepropusnu jamu. Vodonepropusnu jamu će prazniti gradsko komunalno preduzeće, prema Ugovoru Nosioca projekta sa ovim preduzećem.

Važno je napomenuti da se surutka iz proizvodnje ne ispušta u kanalizacioni sistem, već se sakuplja i odvozi posebnom cistijernom za ishranu domaćih svinja koje se gaje za potrebe porodice.

Fekalna kanalizacija se odvodi kanalizacionim cijevima u gradsku kanalizacionu mrežu.

c) Moguće kumuliranje sa efektima drugih projekata

Lokacija predmetnog projekta je predviđena u prigradskom dijelu Prijestonice Cetinje. Shodno vrsti i karakteru projekta (proizvodnja sira), te nepostojanju drugih privrednih objekata u okruženju, možemo sa sigurnošću konstatovati da neće doći do kumuliranja sa efektima drugih projekata.

d) Korišćenje prirodnih resursa i energije

U procesu funkcionisanja projekta, shodno njegovoj namjeni, osnovni energenti će biti voda i električna energija (za grijanje i hlađenje opreme i objekta).

Neće se koristiti drugi prirodni resursi.

Za održavanje higijene prostora koristiće se biorazgradiva sredstva na bazi persirćetne kiseline („PERAL S“, „EKOSTERIL“, „EKOSTERIL PLUS ručni“, „EKOSTERIL EXTRA PLUS“ ili neko drugo sredstvo sličnih karakteristika) namjenjena prehrambenoj industriji, koja su dostupna na tržištu.

e) Stvaranje otpada i tehnologija tretiranja otpada

Glavni otpad koji nastaje prilikom izvođenja ovog projekta je građevinski otpad koji nastaje usled adaptacionih radova.

Građevinski otpad koji nastaje usled izvođenja radova će se predavati ovlašćenom sakupljaču građevinskog otpada u skladu sa „Pravilnikom o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada“ („Sl.list CG“, br. 50/12). Građevinski otpad na gradilištu će se privremeno skladišiti odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina.

Sav komunalni otpad tokom izgradnje objekta će se odlagati u kontejnere, u skladu sa "Zakonom o upravljanju otpadom" („Sl.list CG”, br. 64/11 i 39/16). Kontejnere će prazniti nadležno komunalno preduzeće.

Malo je vjerovatno da će nastati neke druge vrste otpada tokom izvođenja radova, ali ukoliko nastane npr. opasni otpad (ulje i sl), predavaće se ovlašćenom sakupljaču.

Tokom funkcionisanja projekta, očekuje se nastanak komunalnog otpada koji će se odlagati u kontejnere gradskog komunalnog preduzeća.

Projekat se predviđa u zoni gdje je riješena kanalizaciona infrastruktura, tako da će se sanitarne vode iz objekta uvesti u kanalizacioni sistem.

U blizini objekata nema javne atmosferske kanalizacije i odvodnjavanje je riješeno samooticanjem i upijanjem u teren.

Surutka koja nastaje tokom proizvodnje, kao nus proizvod služi za ishranu svinja (sakuplja se i odvozi posebnom cistijernom za ishranu domaćih svinja koje se gaje za potrebe porodice).

Mlijeko i mliječni proizvodi su odlične podloge za brz razvoj mikroorganizama, pa se zbog toga u pogonu primjenjuje strog režim pranja svih uređaja, cjevovoda, sudova, radnih površina, ambalaže, manipulativnih površina.

U tehnološkom postupku proizvodnje nastaju otpadne vode koje sačinjavaju:

- otpadne vode od pranja tehnološke opreme,
- otpadne vode od pranja podova i zidova.

Ukupna količina tehnoloških otpadnih voda na dan je oko 0,5m³. Otpadne vode se odvođe do vodonepropusne jame.

Otpadne vode su sastava:

- mliječne masti	0,009 %
- belančevine mlijeka	0,008 %
- mliječni šećer	0,01175 %

Sredstva za pranje (1% rastvor sode i 1% rastvor kiseline) se međusobno neutrališu pa je pH vrijednost od 7 do 9.

Kako je tehnološkim projektom dato, sve otpadne vode od pranja prostorija i opreme su preko slivnika, po podu, kanalisane u sabirnu jamu (nepropusna) tehnološke otpadne vode koja je zapremine 15m³. Tehnološka otpadna voda iz proizvodnog bloka uliva se u reviziono okno van objekta, a zatim se uliva u sistem za predtretman otpadnih voda sa separacijom masnoće. Masnoće se sakupljaju i predaju ovlašćenom sakupljaču, a jamu crpi nadležno komunalno preduzeće sa kojim će Nosilac projekta sklopiti Ugovor (dat u prilogu Dokumentacije). Očekivana količina tehnoloških voda iznosi oko 0,5m³/dan.

U toku proizvodnje sira ne koriste se čvrste materije, tako da nema otpadaka iz proizvodnje koji štetno deluju na čovjekovu okolinu.

U toku proizvodnog procesa nema nikakvih isparenja ni ispuštanja gasova u atmosferu. U objektu ne postoje eksplozivne materije.

Oprema i instalacije ne stvaraju buku i vibracije.

Tehnološka oprema u kojoj se vrši termička obrada mlijeka i mliječnih proizvoda je urađena prema propisima za prehrambenu industriju i izolovana je tako da nema prenosa toplote u spoljašnju sredinu.

Ni u fazi izgradnje, niti u fazi funkcionisanja projekta, kao ni u slučaju prestanka funkcionisanja, neće biti emisija jonizujućih zračenja, niti drugih navedenih uticaja na životnu sredinu.

f) Zagađivanje i štetno djelovanje

Prilikom funkcionisanja projekta, u redovnom režimu rada neće doći do zagađivanja i izazivanja neprijatnih mirisa. Tokom funkcionisanja projekta nema sagorijevanja bilo kakvih materija koje bi mogle izazvati zagađenje vazduha ili izazvati neprijatne mirise. Shodno okruženju i kapacitetima projekta, konstatujemo da neće doći negativnih efekata po okruženje.

g) Rizik nastanka udesa

Shodno vrsti projekta, možemo konstatovati da tokom funkcionisanja projekta postoji rizik od eventualnog požara. Projekat zaštite od požara je zaseban dokument, koji je predvidio sve potrebne mjere zaštite od požara.

Prilikom projektovanja vodilo se računa o tehničkim uslovima koji su propisani sledećom zakonskom regulativom:

- Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore”, 64/17)
- Zakon o životnoj sredini ("Sl. list CG" br. 52/16),
- Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu ("Sl. list CG" 75/18),
- Zakon o veterinarstvu ("Sl. list CG" 30/12 i 48/15),
- Zakon o zaštiti i spašavanju ("Sl. list RCG" br.13/07 i 32/11),
- Zakon o upravljanju otpadom ("Sl. list CG" br. 64/11 i 39/16),
- Zakon o vodama („Sl. list Crne Gore”, br. 27/07, 32/11, 47/11 i 52/16)
- Zakon o upravljanju komunalnim vodama („Sl. list Crne Gore”, br. 2/17)
- Pravilnik o kvalitetu i sanitarno-tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda u recipijent i javnu kanalizaciju, načinu i postupku u ispitivanja kvaliteta otpadnih voda, minimalnom broju ispitivanja i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl. list CG“, br. 45/08, 9/10, 26/12, 52/12 i 59/13)
- Pravilnik o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada” („Sl.list CG, br. 50/12).
- Pravilnik o zaštiti na radu u građevinarstvu ("Službeni list Republike Crne Gore", br. 042/68);
- Pravilnik o opštim mjerama i normativima zaštite na radu od buke u radnim prostorijama ("Sl. list SRJ" br. 21/92).
- Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičkih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list Crne Gore”, br. 60/11)

h) Rizici za ljudsko zdravlje

Shodno opisanom projektu i lokaciji na kojoj će se sprovoditi, konstatujemo da pri redovnom radu nema rizika po ljudsko zdravlje, jer se tokom realizacije projekta neće koristiti materije koje mogu ugroziti ljudsko zdravlje.

4. Vrste i karakteristike mogućeg uticaja projekta na životnu sredinu

Iz opisa projekta je jasno da ne treba preduzimati posebne tehničke mjere u cilju smanjenja mogućeg uticaja na životnu sredinu.

Mogući uticaji projekta na životnu sredinu i njihove karakteristike su određeni uticajima tokom funkcionisanja projekta u smjeru uticaja na zagađivanje vode.

Projektom su preduzete tehničke mjere zaštite da ne bi došlo do incidentnih situacija. Eventualne incidentne situacije ne mogu dovesti do značajnih uticaja na pojedine segmente životne sredine.

a) Veličina i prostorni obuhvat uticaja projekta

Projekat se izvodi u prigradskoj sredini.

Shodno tipu, namjeni i karakteristikama projekta, njegov geografski uticaj je određen lokacijom na kojoj se nalazi i njenim neposrednim okruženjem. Funkcionisanje projekta ne može doprinijeti negativnim uticajima.

b) Priroda uticaja projekta

Potencijalni uticaji projekta na segmente životne sredine nisu takvi da bi mogli dovesti do uticaja na zdravlje stanovništva.

c) Prekogranična priroda uticaja

Iz podataka saopštenih u poglavljima 2 i 3. ove dokumentacije, konstatujemo da neće biti prekograničnih uticaja.

d) Jačina i složenost uticaja

Jačina uticaja projekta je ograničena na lokaciju projekta i njenu neposrednu okolinu. Složenost mogućeg uticaja nije relevantna.

e) Vjerovatnoća uticaja

Shodno veličini i kapacitetima projekta, može se konstatovati da su uticaji na segmente životne sredine malo vjerovatni.

f) Očekivani nastanak, trajanje, učestalost i vjerovatnoća ponavljanja uticaja

S obzirom na vrstu projekta, nema vjerovatnoće ponavljanja uticaja.

g) Kumulativni uticaj sa uticajima drugih projekata

S obzirom na vrstu projekta, ne može se govoriti o kumulativnim uticajima.

h) Mogućnosti efektivnog smanjivanja uticaja

Primjenjujući tehničke mjere zaštite tokom funkcionisanja projekta, spriječeni su negativni uticaji na okruženje.

5. Opis mogućih značajnih uticaja projekta na životnu sredinu

a) Očekivane zagađujuće materije

Tokom izvođenja radova usled rada građevinskih mašina doći će do emisije zagađujućih materija. Obzirom na mali obim građevinskih radova, nije svrsishodno vršiti proračun aerozagađenja usled izvođenja radova.

Rad građevinske mehanizacije u toku izvođenja projekta će izazvati povećan nivo buke i vibracija na lokaciji i u njenoj neposrednoj okolini; ovi uticaji su periodičnog karaktera, u dnevnim časovima, te neće imati značajan negativan uticaj na životnu sredinu.

Glavni otpad koji nastaje prilikom izvođenja ovog projekta je građevinski otpad koji nastaje usled radova adaptacije.

Građevinski otpad koji nastaje usled izvođenja radova će se predavati ovlašćenom sakupljaču građevinskog otpada u skladu sa „Pravilnikom o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada” („Sl.list CG, br. 50/12). Građevinski otpad na gradilištu će se privremeno skladišiti odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina.

Tokom funkcionisanja projekta neće biti emisije zagađujućih materija, s obzirom na to da nije predviđeno sagorijevanje bilo kog energenta.

Tokom funkcionisanja projekta, očekuje se nastanak komunalnog otpada koji će se odlagati u kontejnere gradskog komunalnog preduzeća.

Projekat se predviđa u zoni gdje je riješena kanalizaciona infrastruktura, tako da će se sanitarne vode iz objekta uvesti u kanalizacioni sistem.

U blizini objekata nema javne atmosferske kanalizacije i odvodnjavanje je riješeno samooticanjem i upijanjem u teren.

Surutka koja nastaje tokom proizvodnje, kao nus proizvod služi za ishranu svinja i preuzimaju je zainteresovani kupci.

Kako je tehnološkim projektom dato, sve otpadne vode od pranja prostorija i opreme su preko slivnika, po podu, kanalisane u sabirnu jamu (nepropusna) tehnološke otpadne vode koja je zapremine 15m³. Tehnološka otpadna voda iz proizvodnog bloka uliva se u reviziono okno van objekta, a zatim se uliva u sistem za predtretman otpadnih voda sa separacijom masnoće. Masnoće se sakupljaju i predaju ovlašćenom sakupljaču, a jamu crpi nadležno komunalno preduzeće sa kojim će Nosilac projekta sklopiti Ugovor

b) Korišćenja prirodnih resursa

Tokom funkcionisanja projekta neće biti korišćenja prirodnih resursa, posebno tla, zemljišta, vode i biodiverziteta.

6. Mjere za sprečavanje, smanjenje ili otklanjanje štetnih uticaja

U toku realizacije predmetnog projekta Nosilac projekta mora primjenjivati odgovarajuće mjere zaštite životne sredine.

a) Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima

Tokom izvođenja projekta je neophodno pridržavati se važećih zakona u Crnoj Gori (navodimo osnovne zakone: Zakon o upravljanju otpadom, Zakon o uređenju prostora i realizaciji objekata, Zakon o životnoj sredini, Zakon o zdravlju i zaštiti na radu, Zakon o zaštiti vazduha, Zakon o vodama, Zakon o upravljanju komunalnim vodama i Zakon o zaštiti vazduha). Pomenuti zakonski akti, kao i podzakonski dokumenti specificiraju mjere kojih se treba pridržavati u smjeru zaštite ljudi i životne sredine.

Elaborat zaštite na radu i Projekat protiv-požarne zaštite će definisati mjere zaštite u domenu svojih obaveza. Navedenih mjera je dužan da se pridržava i izvođač radova tokom realizacije i Nosilac projekta u fazi funkcionisanja objekta.

b) Mjere koje se preduzimaju u slučaju udesa ili velikih nesreća

U toku izvođenja projekta se ne može očekivati značajnija incidentna situacija, s obzirom da se radi o relativno malim građevinskim radovima, te stoga predlažemo sledeće mjere zaštite:

- pravilno odlaganje građevinskog materijala u skladu sa Projektom organizacije gradilišta,
- zabrana dopunjavanja goriva u građevinske mašine na lokaciji,
- obavezno predavanje građevinskog otpada ovlašćenom sakupljaču.

Osnovna mjera za izbjegavanje udesne situacije u toku funkcionisanja projekta je pridržavanje navoda o upravljanju tehnološkom otpadnim vodama.

c) Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine

Predviđene mjere - vode

Ne očekuju se negativni uticaji na vodosnabdijevanje izvođenjem projekta.

Praksa dobrog održavanja pogona mora biti nametnuta od strane Nosioca projekta.

Važno je napomenuti da se surutka iz proizvodnje ne ispušta u kanalizacioni sistem, već se sakuplja i odvozi posebnom cistijernom za ishranu domaćih svinja koje se gaje za potrebe porodice.

Tehnološka otpadna voda iz proizvodnog bloka uliva se u reviziono okno van objekta, a zatim se uliva u sistem za predtretman otpadnih voda sa separacijom masnoće, a zatim odvodi u nepropusnu jamu.

Masnoće se sakupljaju i predaju ovlašćenom sakupljaču, a jamu crpi nadležno komunalno preduzeće sa kojim će Nosilac projekta sklopiti Ugovor (vidjeti prilog Dokumentacije).

Projekat se predviđa u zoni gdje je riješena kanalizaciona infrastruktura, tako da će se sanitarne vode iz objekta uvesti u kanalizacioni sistem.

Predviđene mjere - vazduh

Tokom adaptacije na lokaciji kompleksa će se uvesti odgovarajuće mjere kontrole i upravljanja kako bi se kontrolisala emisija prašine. Građevinske operacije će se tako definisati da nema nepotrebnih kretanja materijala i opreme koji su potencijalni izvori stvaranja prašine. Od izvođača će se zahtjevati da pripreme plan upravljanja životnom sredinom čime će se obezbjediti stalna kontrola emisije prašine.

Uopšteno, mjere ublažavanja će se sprovoditi gdje je to god moguće praktično izvesti:

- Uklanjanje nagomilanog materijala;
- Upravljanje emisijom prašine tokom iskopa;
- Čišćenje lokacije, poravnavanje i upravljanje otpadnim materijalom;
- Pokrivanje materijala na kamionima pri odvoženju,
- Pranje točkova na vozilima koja napuštaju lokaciju i
- Vizuelna kontrola emisije zagađivača iz objekatske opreme i građevinskih vozila.

Vozila i mašine koje se koriste treba tako izabrati da podliježu najnovijim standardima emisije zagađivača. Takođe, tokom građevinskih radova, ova vozila i mašine treba stalno održavati u najboljem stanju. Bilo koji problem sa vozilima i mašinama, koji se može vizuelno uočiti, treba odmah razriješiti, na način da se odmah isključe iz rada i ponovo aktiviraju nakon dovođenja u ispravno stanje.

Tokom adaptacije izvođač je dužan preduzimati zaštitne mjere kojima će sprječavati, odnosno smanjivati stvaranje prašine. U slučaju jačeg vjetra obavezna je zaštita lokacija otpada od raznošenja drugih materijala vjetrom u životnu sredinu.

Tokom funkcionisanja projekta osnovne mjere zaštite vazduha su striktno pridržavanje normi rada (da ne bi došlo do prosipanja mlijeka i sl.).

Predviđene mjere zaštite od buke

Da bi se minimizirao uticaj buke tokom izvođenja radova, izvršiće se izbor građevinske opreme sa dobrim akustičnim karakteristikama; Limitiraće se vrijeme rada, i to od ponedjeljka do petka od 08^h do 17^h, subotom od 08^h do 13^h.

Tokom funkcionisanja projekta ne predviđaju se posebne mjere zaštite od buke.

Predviđene mjere - zemljište

Aktivnosti koje će se obavljati na lokaciji tokom adaptacije vodiće do oštećenja tla. Vršiće se stalna kontrola eventualnog iscurivanja ulja i goriva iz mašina koje rade na ovom projektu.

Postupanje sa građevinskim otpadom se vrši u skladu sa članom 4. „Pravilnika o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada“ („Sl.list CG“, br. 50/12). Građevinski otpad na gradilištu će se skladišiti odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina.

- U slučaju obilnih kiša obavezno je zaustavljanje radova i zaštita postojećih lokacija radova od ispiranja.
- Otkopani, a neutrošeni materijal nije dopušteno odlagati na šumske i poljoprivredne površine, te „divlja“ odlagališta, već na za to unaprijed određeno mjesto.

- Vozila kojima će se prevoziti višak iskopanog materijala treba redovno prati, kako bi se održavala čistoća saobraćajnica.
- Popravku mašina i zamjenu ulja obavljati na za to uređenom prostoru, a ne na predmetnoj lokaciji.
- Tokom funkcionisanja projekta nije neophodno sprovesti mjere zaštite zemljišta.

Sav komunalni otpad koji se javlja se sakuplja u kontejnerima i redovno odvozi na gradsku deponiju.

Predviđene mjere - lokalno stanovništvo

Mjere za ublažavanje negativnog uticaja građevinske buke su opisane u poglavlju koji se odnosi na buku. Najvažnije su one koje se odnose na izbjegavanje sprovođenja aktivnosti (izvođenje radova) tokom noći.

Sav otpad će se kontrolisano sakupljati, čime će se onemogućiti širenje mirisa i eventualno prikupljanje insekata.

Predviđene mjere - ekosistemi i geološka sredina

S obzirom na vrstu i lokaciju zahvata, nije potrebno sprovesti mjere zaštite ekosistema.

Odlaganje otpada

Građevinski otpad koji nastaje usled izvođenja radova će se prerađivati u skladu sa članom 14. „Zakona o upravljanju otpadom” („Sl.list CG, br. 64/11 i 39/16) i „Pravilnikom o postupanju sa građevinskim otpadom, načinu i postupku prerade građevinskog otpada, uslovima i načinu odlaganja cement azbestnog građevinskog otpada” („Sl.list CG, br. 50/12). Građevinski otpad na gradilištu će se privremeno skladišiti odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i odvojeno od drugog otpada, na način kojim se ne zagađuje životna sredina.

Opasni otpad koji može nastati usled adaptacije objekta, će se redovno sakupljati u nepropusnim posudama i predavati ovlašćenom sakupljaču otpada.

Tokom funkcionisanja neće nastajati opasni otpad.

Sav otpad (ambalažni, pet ambalaža) koji će nastati tokom procesa funkcionisanja će se sakupljati u posebnim kontejnerima i predavati sakupljaču u cilju reciklaže.

Tokom funkcionisanja projekta komunalni otpad će se odlagati u kontejnere u skladu sa „Zakonom o upravljanju otpadom” („Sl.list CG, br. 64/11 i 39/16). Kontejnere će redovno prazniti nadležno preduzeće.

d) Druge mjere koje mogu uticati na sprečavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu

Lokacija projekta je relativno povoljna sa aspekta protivpožarne zaštite s obzirom da je lokaciji moguće prići lokalnom saobraćajnicom.

7. Izvori podataka

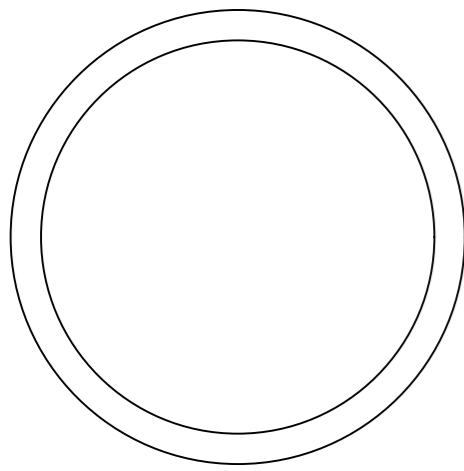
- Tehnološki projekat sirare
- Popis stanovništva, 2011.g.
- <http://www.geoportal.co.me/>
- Informacija o stanju životne sredine za 2017.g., Agencija za zaštitu prirode i životne sredine, 2018.g.

INSTITUT ZA RAZVOJ I ISTRAŽIVANJA U OBLASTI ZAŠTITE NA RADU
- Sektor za ekologiju -
PODGORICA

Cetinjski put b.b., Podgorica, tel.: 020/265-279; 265-550; fax.: 020/265-269; www.institutrz.com; office@iti.co.me

Prilozi

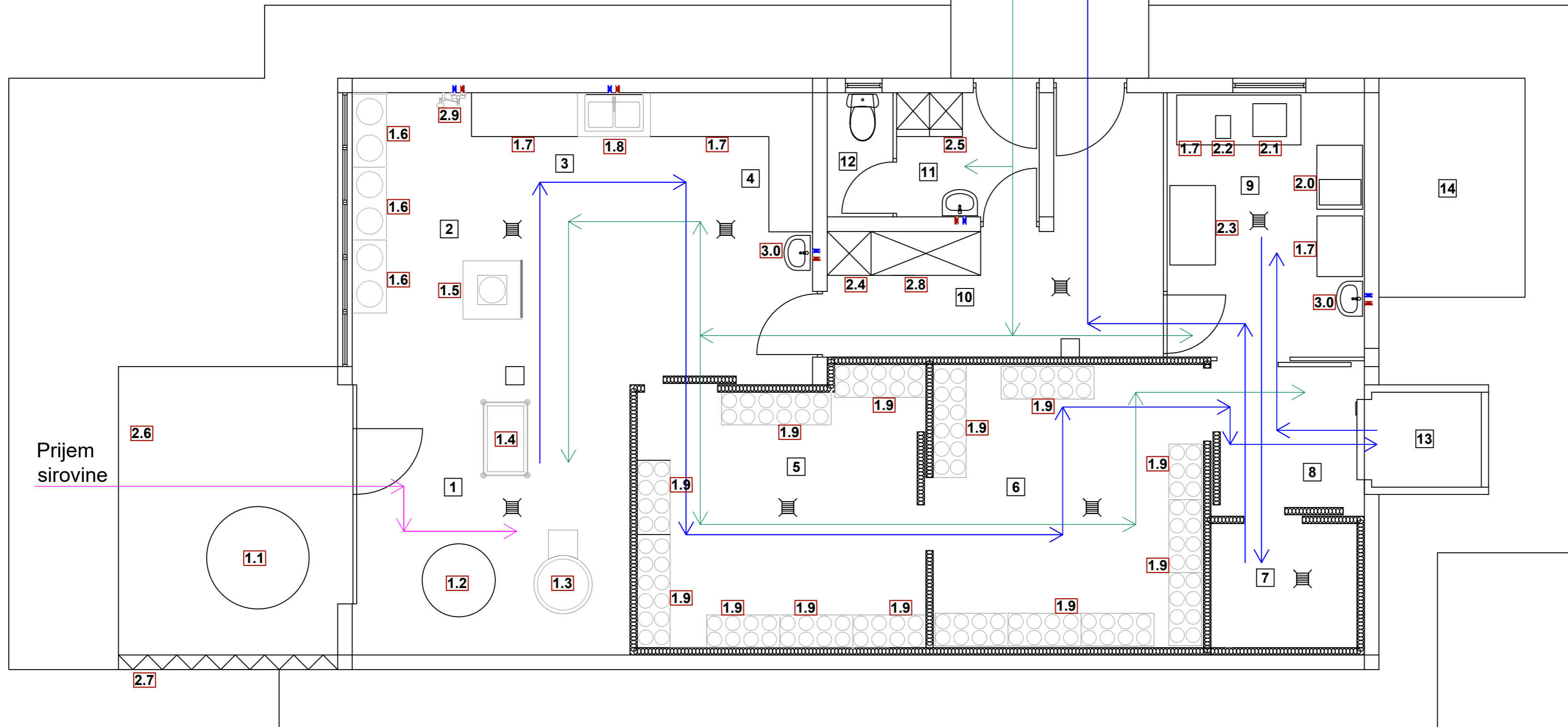

Septička jama za tehnološku kanalizaciju

Ulaz
radnika

Izlaz gotovog
proizvoda

→ Kretanje radnika
→ Kretanje sirovine
→ Kretanje proizvoda

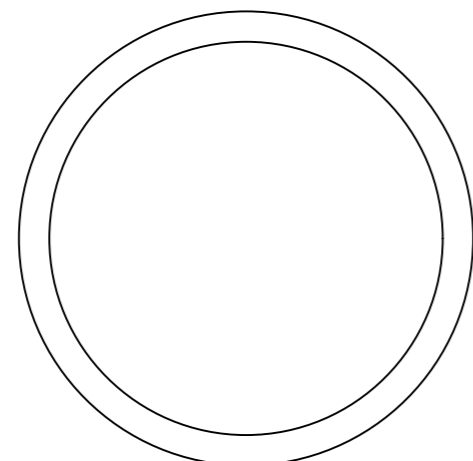

Br.	NAZIV PROSTORIJE	P(m ²)	V(m ³)
1	Proizvodni pogon	14,06	42,67
2	Prostor za presovanje sireva	8,28	25,13
3	Pranje sireva	7,46	22,64
4	Prostor za cijedenje i soljenje sira	9,45	28,68
5	Prostorija za predzrenje (T= 4 -	14,30	43,40
6	Prostorija za zrenje (T= 4 - 18 °C)	14,36	43,58
7	Komora za gotov proizvod	3,40	10,32
8	Hodnik	4,47	13,57
9	Vakumiranje, pakovanje i deklarisanje	9,77	29,65
10	Hodnik	10,76	32,66
11	Garderoba	3,32	10,08
12	Sanitarni čvor	1,53	4,64
13	Termodimna komora	1,95	5,92
14	Kotao	6,00	18,21
UKUPNO		109,11	331,15

DISPOZICIJA OPREME

1.1	Laktofriz
1.2	Paster
1.3	Duplikator za mlijeko
1.4	Pokretni radni sto
1.5	Presa za sir
1.6	Police za opremu i kalupe
1.7	Radni sto
1.8	Sudoper sa hladnom i toplom vodom
1.9	Police za sir
2.0	Vakumirka
2.1	Etiketirka
2.2	Vaga
2.3	Polica za ambalažu za pakovanje
2.4	Ormar za dezinfekciona sredstva
2.5	Garderober
2.6	Nadstrešnica
2.7	Bočna strana
2.8	Ormar za kartonsku ambalažu
2.9	Česma sa crijevom
3.0	Oprema za pranje ruku

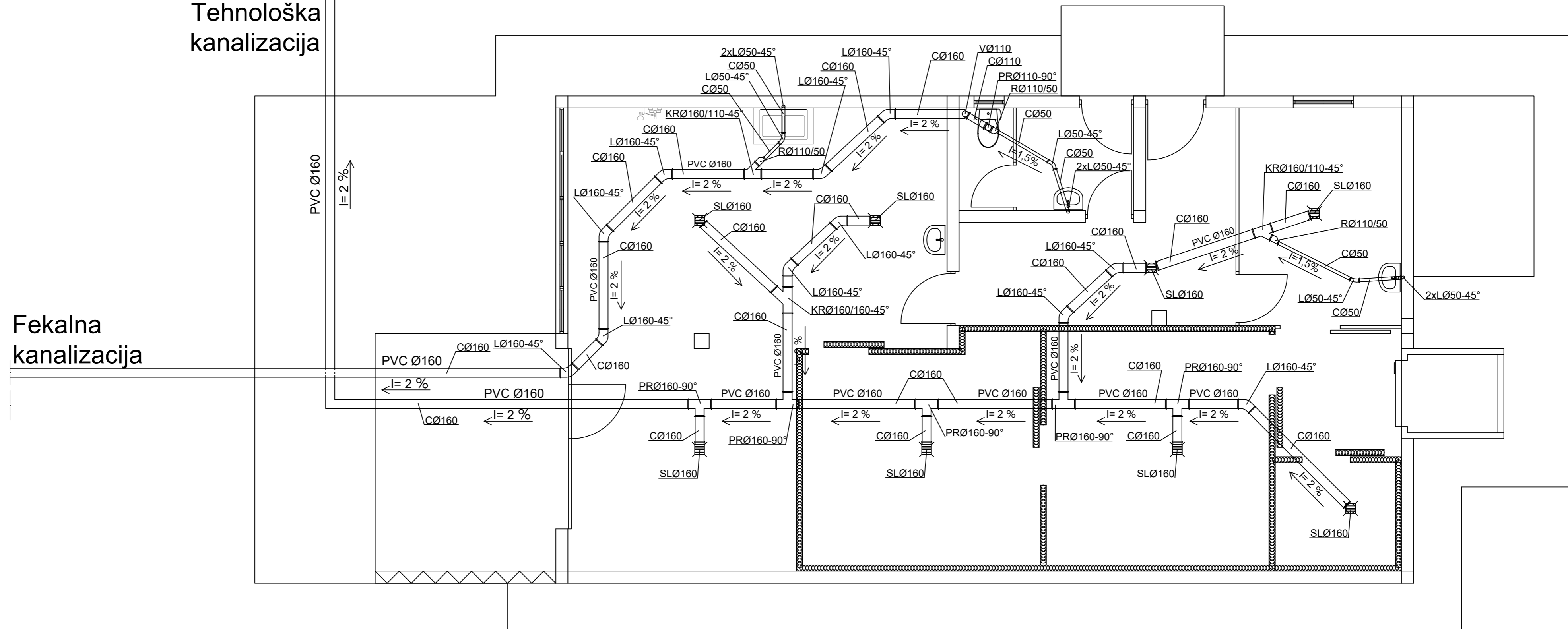
Projektant:	DECO MNE	Investitor:	MontMilk doo	
Autor projekta:	Savo Karadžić d.i.a.	Objekat:	Objekat za proizvodnju sira	
Vodeći projektant:	Dejan Radović dipl. ing. polj.	Lokacija:	Bajice 35, Cetinje	
Odgovorni projektant:	Savo Karadžić d.i.a.	Vrsta tehničke dokumentacije:	Tehnološki plan objekta	
Stručni saradnik:	Bojana Čulafić d.i.a.	Dio tehničke dokumentacije:	Osnova proizvodne linije sirare	Razmjera: 1:50
Prilog:	Raspored prostorija, dispozicija opreme i putevi kretanja	Br. lista:	1	
Datum izrade i pečat projektanta:	August 2019. godine	Datum revizije i pečat revidenta:		

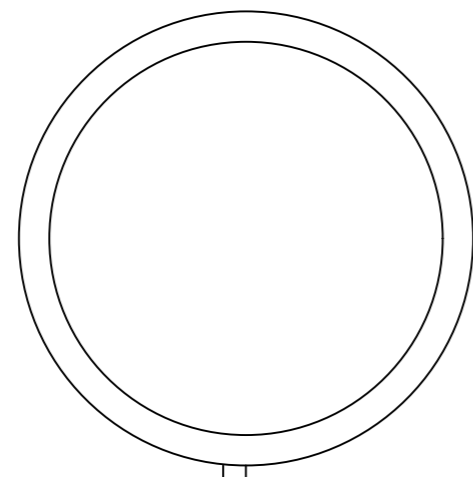
Septička jama
za tehnološku
kanalizaciju

Tehnološka
kanalizacija

Fekalna
kanalizacija

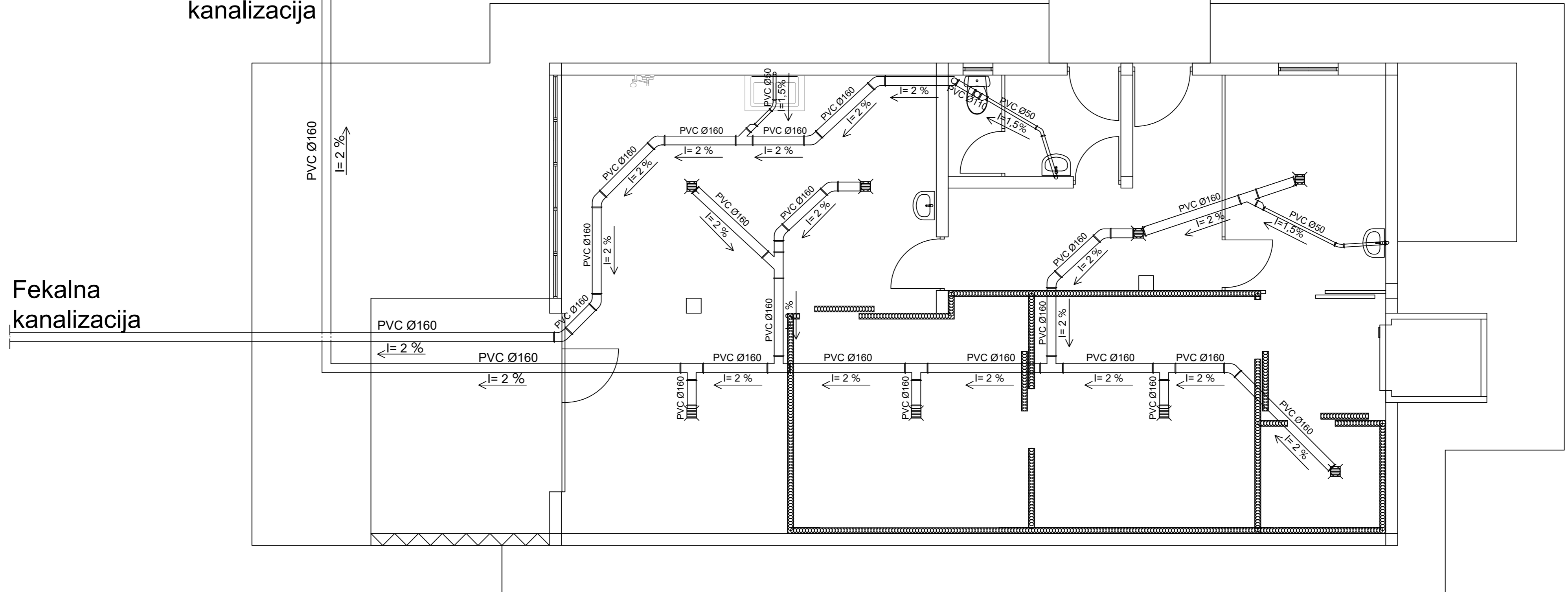
Projektant: DECO MNE	Investitor: MontMilk doo	
Autor projekta: Savo Karadžić d.i.a.	Objekat: Objekat za proizvodnju sira	
Vodeći projektant: Dejan Radović dipl. ing. polj.	Lokacija: Bajice 35, Cetinje	
Odgovorni projektant: Savo Karadžić d.i.a.	Vrsta tehničke dokumentacije: Tehnološki plan objekta	
Stručni saradnik: Bojana Čulafić d.i.a.	Dio tehničke dokumentacije: Osnova proizvodne linije sirare	Razmjera: 1:50
Prilog: Razvod kanalizacione mreže kroz objekat	Br. lista: 5	
Datum izrade i pečat projektanta: Avugust 2019. godine	Datum revizije i pečat revidenta:	

Septička jama
za tehnološku
kanalizaciju

Tehnološka
kanalizacija

Fekalna
kanalizacija

Projektant: DECO MNE	Investitor: MontMilk doo	
Autor projekta: Savo Karadžić d.i.a.	Objekat: Objekat za proizvodnju sira	
Vodeći projektant: Dejan Radović dipl. ing. polj.	Lokacija: Bajice 35, Cetinje	
Odgovorni projektant: Savo Karadžić d.i.a.	Vrsta tehničke dokumentacije: Tehnološki plan objekta	
Stručni saradnik: Bojana Čulafić d.i.a.	Dio tehničke dokumentacije: Osnova proizvodne linije sirare	Razmjera: 1:50
Prilog: Razvod kanalizacione mreže	Br. lista: 7	
Datum izrade i pečat projektanta: Avugust 2019. godine	Datum revizije i pečat revidenta:	

UGOVOR O PRUZANJU KOMUNALNIH USLUGA

Broj 5248

Cetinje, 20.09 2019 godi

Zaključen dana, _____ godine u Cetinju između:

1. DOO "VODOVOD I KANALIZACIJA - CETINJE" iz Cetinja, Obilića poljana bb, koje zastupa, Petar Martinović (u daljem tekstu : DAVALAC USLUGA)
PIB: 02029928, PDV: 31/31-00298-9; Ž.R. 530-1998-33
i
2. „MontMilk“ DOO iz Cetinja, adresa Bajice br.35 Cetinje, koje zastupa Ovlašćeni zastupnik Mirjana Garadašević,(u daljem tekstu: KORISNIK USLUGA)
PIB: 03272915; ŽR: 520-31664-46

Ugovorene strane su se sporazumjele o sledećem:

Član 1.

Predmet Ugovora je pružanje usluga crpljenje septičke jame sa tehnološkim otpadom u fabrici „MontMilk“ DOO iz Cetinja, adresa Bajice br.35 Cetinje.
Davalac usluga se obavezuje da za račun korisnika usluga najmanje dva puta godišnje vrši crpljenje septičke jame. Crpljenje se vrši na zahtjev Korisnika usluga.

Član 2.

Nadoknada za vršenje usluge navedene u Članu 1 je u skladu sa jedinačnim cijenama iz važećeg Cjenovnika D.O.O. "Vodovod i kanalizacija-Cetinje", i ona iznosi:

Crpljenje septičke jame (jedna tura).....	+ PDV
Trošak radne snage (po satu)	+PDV
Pređeni kilometru (po 1 km).....	+PDV

Faktura za izvršenu uslugu biće sačinjena u skladu sa stvarnim obim izvedenih radova.
Za sve usluge koje nisu obuhvaćene ovim ugovorom primjenjivaće se cijene iz važećeg Cjenovnika usluga D.O.O. "Vodovod i kanalizacija-Cetinje"

Član 3.

Korisnik usluga je dužan da plaćanje vrši po dostavljenim fakturama najkasnije 5 dana nakon dostavljanja fakture.

Član 4.

Ovaj Ugovor se zaključuje na period od godinu dana..

Član 5.

Svaka Ugovorna strana može raskinuti ovaj Ugovor pisanim putem uz otkazni rok od 30 (trideset) dana.

Član 6.

Na sve što nije regulisano odredbama ovog ugovora primjenjivaće se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

Član 7.

Sve sporove proistekle iz ovog Ugovora ugovorne strane će pokušati da riješe sporazumno, u protivnom ugovaraju nadležnost Suda u Podgorici.

Član 8.

Ovaj Ugovor sačinjen je u 4 (četiri) primjerka istovjetnog teksta, za svaku ugovornu stranu po 2(dva) primjerka a stupa na snagu danom potpisivanja.

„MONTMILK “DOO CETINJE

OVLAŠĆENI ZASTUPNIK

M. GARDAŠEVIĆ

Mirjana Gardašević

DOO "VODOVOD I KANALIZACIJA CETINJE"

IZVRŠNI DIREKTOR

Petar Martinović

